

La Veu de Tortosa

SETMÀNARI REGIONALISTE

Any 2.^{on}

Tortosa, 12 Agost de 1900

Núm. 37

COLABORACIÓ DE «LA VEU DE TORTOSA»

FUTESES GRAMATICALS

III

Igual qu' en lo terror de la morfologia, trova 'l principi de que parlavam en els anteriors articles confirmació patent en lo de la fonologia catalana. Pena fá de valent veure 'l miserable estat á que pera seguir usos de Castella tenen reduit lo sistema fonològich del catalá molts escriptors, sobre tot dels que fan periódichs y més que ningú 'ls qui cuydan de la correcció dels nostres grans diaris, qu' en bona fé escampan una llengua tan vestida á la forastera, qu' un hom no s' admira en lo gran que d' altre manera ho faria de que *sabis* de Madrid ens li neguin atributs, de llengua, que nosaltres som els primers en regatejarli.

Pera molts dels aludits, la nostra bella parla no té altra accentuació que la ortografica, única que coneixém ordinariament de la de Castella. Ab tot, abdués tenen la prosódica, també anomenada per alguns *tonicitat* de les vocals; y si en la primera poden assemblarse y fins seguim pera la catalana les metexes regles de la castellana, en la segona 's diferencian radicalíssimament de tal manera que 'l fill de Catalunya podrà estrafer de la pronúncia castellana les consonants més característiques, gargaritzar, les guturals, salamejar ab la *z* y la *c*, si 's vol aspirar la *ho* ab tirat d' andalús, però encara no vaja per dir una paraula d' unes quantes sílabes, ó per pronunciar una *e* ó una *o* llest y prácticich té de ser que no delati la llengua en que parlá per primer cop al mon.

No es ocasió en aquestos lleugers articlets de recomptar per pessas menudes les diferencies esmentades, qu' altres ho son fet ab molta més pericia (v. l' Análisis fonològich y ortogràfich» del R. P. Nonell, página 22 y seg.) sino que solzament volém vulgarisar la teoria de la representació á la catalana dels sons vocals ó sonants de la nostra llengua pera deslliurar-

nos en eixa part de la influencia de la de Castella, que 'ns allunya y distancia de les demés novo-llatines

Per poch qu' un s' hi pari, observarà qu' en la pronúnciació del catalá, sobre tot del de la banda de Llevant de la nostra nació, s' hi usan vuyt sons vocals: 1.er. lo de la *a* clara de *sach*, *vas*, *cap* y de la primera sílaba de *malla*, *massa*, *grassa*: 2.ª. el de la *a* fosca de la segona sílaba les tres darreres paraules, qu' es lo de la *a* de *valcò*, *malbé*, *llampech*; aquest só 'l té també sovint la *e*, com en *acte*, *ventre*, *setze*, y 'l tindrel abdués vocals es causa, de que, com deya en l' article anterior, igual sonin. les *e* que les *a* no accentuades de *ramellera*, *carretera*: 3.er. lo de la *e* de *plé*, *mel*, *resa*, *pensa*, *mestre*: 4.º. lo de la *e* de *vasta*, *boler*, *baster*, *Deu*, *nen*, *vent*: 5.^t. el de la *i*: 6.e. lo de la *o* de *gosa*, *porta*, *volla*, *solfa*, *lloch*: 7.e. el de la *o* de *goll*, *grom*, *mosca*, *lloua*, *bolca*: 8.e. el de la *u*. Ademés, un nové só, intermedi d' *o* y *u*, que com l' intermedi explicat d' *a* y *e*, se representa indistintament per abdués vocals atòniques; *bolquer*, *montant*, *solcar*, *furgant*, *lluscar*.

Aquestos nou sons, qu' en castellá no més son cinch, s' han de representar en la escriptura catalana no més ab cinch signes, iguals als castellans, *a*, *e*, *i*, *o*, *u*.

No obstant, es molt necessari qu' en un escrit catalá 's marquin bé tots nou sons, ó al menys los vuyt primers, perque hi ha moltíssimes paraules qual significat cambia radicalment al cambiar lo só d' una de llurs vocals, especialment si es *e* ó bé *o*; per exemple *vés*, imperatiu d' *anar*, *vés*, imperatiu de *veure*, *béns*, riqueses y *béns*, moltos; *déus*, les divinitats paganes y *déus*, del verb *deure*; *mólt*, adverbí de cantitat y *mólt*, participi de *moldre*; *volla* de *vollar* y *vólla*, sostre arquejat; *sóch*, del verb *ser* y *sóch*, substantiu etc. esclar que 'ls qui hem après la llengua catalana parlantla y coneixém perfectament lo valor ideològich de cada mot, no 'ns cal veure ben marcat lo só de les vocals esmentades, que distingim bé per la seguida del rahonament; però es

també prou manifest qu' als ulls d' un extranger per qui serán los mots citats gran entrebanch, passarém los catalans, qu' en molts escrits no sabém distingirlos, per gent llega en tota lley gramatical ó per servils seguidors d' una llengua, la castellana, separada de la nostra en aquest punt, com ja só dit, per profundíssimes diferencies.

Ara bé: cal no confondre la qualitat d' alguns sons vocals *a*, *e* y *o*, de ser més ó menys foscos, dant lloch á sons diferents com s' ha explicat, ab la situació de carregar ó no sobre la vocal la força de la paraula, que 's representa en castellá per l' accent ortogràfich, essent basa de la distinció de les paraules en agudes, planes y esdrújales ó d' altra modo en oxítones, paroxítones y proparoxítones.

Donchs la inmensa majoria dels qui escrivim en catalá no 'ns preocupám pas gota de marcar la distinció dels sons diferents representats per un meteix signe, distinció que tindria de ser ben cabal y completa, com ho es en la llengua francesa, obehint á un sistema clar, senzill y constant, y que avuy no més fan los dexebles del esmentat benemérit P. Nonell y 'ls del aplech «L' Avenç», mentre 'ls altres ens acontentám en seguir les regles de la accentuació ortogràfica castellana, y tot lo més quan aquestes ens manan posar accent gràfich sobre una de les vocals *e* ú *o*, diferenciam ab la forma aguda, ó la grave d' aquest, lo distintó de la vocal sobre que recau.

Pero dels nostres escriptors no 'n faltan, (los aludits al començament) y totjust son els més llegits, que ni siquera á aquella diferenciació han arriyat y axis accentúan d' igual manera, ab l' accent agut, l' únich dels castellans, vocals de naturalesa tant diversa com *progrés* y *busqués*, *repéndrel* y *espèrat*, *ménsula* y *véntali*, *bascós* y *trencalós*, *cómpnat* y *llógat*, *cóntamho* y *pórtalshi*.

Azó té d' acabar. Prou y massa n' hi ha tingut d' influencia la parla castellana sobre la nostra pera que no procurém en eixa materia tant relacionada ab sa forma exterior sustrúrela d' aquella y donarli sa accentuació propia, ab la qual la acostarém al

aspecte de la francesa, nostra parenta: y si tal volta ara fora contra produhent, sobre tot pera 'ls neófits, que son tantíssims, adoptar un sistema d'accentuació prosódica-ortogràfica complert, com tindrà ab lo temps la nostra estimada llengua, procurém al menys no deixar may de distingir ab l'accent prosódich lo valor fónich de les vocals que 'ls duen.

No se 'ns amaga un obstacle qu' ho dificulta, en la imprasió: les imprentes poch importants de Catalunya compran els tipos á Espanya, fosos pera compondre no més en castellá, y mancats de les *e* y *o* ab accents grave ó circumflexe que calen pera la composició en catalá. Però, no 's podria encarregar, sobre tot les estampes dels periódichs catalanistas, aquestos tipos pera cada caràcter: y en últim cas, no 's podria acudir á França com fan los mellors establiments tipogràfichs de la terra.»

Tot al meu modo de veure es preferible al fet de que la llengua sia l'únich element de la nacionalitat catalana que dexi de cooperar al moviment de catalanisació y d' *europèisació* de tots ells que té d' informar lo renaixement de la nostra Patria.

Joan Poblet.

Montblanch, Agost de 1900.

Lo Catalanisme dels tortosins EN LO SIGLE XVI

Ab verdadera satisfacció continuem la reproducció del notable llibre dels Col-loquis de Despuig.

Quan lo catalanisme no estava tan endogalat per la censura y la lluyta dels nostres ideals se revifava ab més caldor que may, traguérem aquest llibre del silenci pera demostrar als que volen probar lo *poch catalanisme tortosí* que Tortosa en tots temps ha sentit ver amor per sa veritable patria, Catalunya. Aleshores no 'ns proposavem més que aprofitar lo primer Col-loqui per les profundes veritats qu' enclou; però convensuts de que nostres estimats lectors llegiran ab ver afany les notícies que respecte á Catalunya y á sa antiga germanor dona lo restant de l' obra, entusiasmat continuem sa reproducció:

(Continuació)

En lo qual se tracta de la conquesta de Tortosa feta per lo compte de Barcelona, també se toquen moltes altres histories dignes de memoria y molt agradables de ohir faent al honor de la corona de Aragó y singularment de la nació Cathalana.— Van introduïts los mateixos del primer col-loqui.

F. Señors puix havem dinat y no som encara en temps de dormir en sesta anemnosne á pasejar per la Ciutat y après eixirem per lo portal quens pareixerá á veure la campanya.

D. P. La vida ens donará lo fer un

poch de exercisi, anem, si al Sr. Libio li apar bé així.

L. Tot lo que par bé á vostres mercés me pareixerá á mí bé perque la natural condició mia es tal que tan sols se trasforma lo ánimo meu en lo ánimo de mon amich y de allí ve que no se voler sino lo que ell vol.

D. P. Aqueixa es á la fée la Lley de bona amistat tenir un voler y un no voler y un no voler ab son amich y puig á tots plau que anem á passejar anem primer á donar la volta per la ciutat que á dit lo Sr. Fabio y donarnos ha com jo he dit la vida perque avem menjat masa.

F. Si que lo moviment si templat es causa de sanitar per só que causa calor y la calor digistió y la digistió sanitat.

D. P. Mas es fort la cosa del Sr. Libio que may se burla en donar de menja, dievos de veritat que será forzat entrar de así avant cosa cotada ab aquets home.

F. Diu la veritat lo Sr. D. Pedro y entre Amichs no seria menester tanta demasia ni per má vida ab ningú, perque lo demasiat menja destragua lo vendrell, debilita lo guts y daña la bosa.

D. P. Aixó de la bosa es de catalá.

F. No está mal tenir compte ab tot perque diu lo refran que mesura dura á despich de mala ventura.

L. Mas no se yo de que donau, señors. vosaltres culpa, que si lo joch he perdut será per carta de menys y no per carta de mes.

D. P. Prou sap lo meu ventrell la veritat de aixó, ara dievos (tota manera de llaçot apart) que no trobe en la nació Catalana la miseria en lo donar de menjar que tot lo mon publica. que cert en totes les parts aont jo anat en Cathaluña no me an donat á mí ab gran abundancia y lliberalitat per molt poch me han conegut tinch entés que tenen ells asó per tan ordinari com lo respirar.

F. Es molt gran veritat dons si veien com hu fan ab algun Caballer que segueix ab cuadrilla es gloria de veurer quant alegra y quant dessimboltament fan lo servei y donent lo minjar y asó no sols als molt coneguts y amichs mas al casi mai han vist: Yon tinch feta de aixó experiencia tant com qualsevol.

L. Les tantes bandositats que en Cataluña tots temps y sol haver les fa de tal condició y á les vegades també triunfen per forsa.

D. P. També mo crech, digaume señor de aont ha pres fonament ó principi aquell proverbí ó refran que per denotar miseria se sol dir par que sia taula de Barcelona que en certa manera par que se diga en perjui de tota Cathaluña.

F. Señor de aqueix refran ó proverbí abus ne han fet los maliciosos que en la real veritat no ses introduit per denotar miseria sino per denotar molta avundancia, mas perque los de Barcelona son tinguts en opinió de gent que te gran conte ab la moderació y estalvi, lo que ab tota veritat parlant yo no puch diro així aus bé he trobat pera mí tot lo contrari en ells, se ha vingut á creurer que lo refran fonch introduit pera denotar miseria.

D. P. Sapiam dons com es aixó que denote abundancia y entengam per mercé aquell cuento.

La lluyta s' imposa

Ja fa unes quantes setmanes que la Junta Permanent de lo Unió Catalanista pre-

sentaba á S. M. la Reyna Regent d' Espanya un missatge, en lo que sense por ni adulació s' exposaban los principis del catalanisme y les queixes que contra 'ls governants ha degut formular.

Fa igual temps que estém aguardant la contestació, no tant per lo que d' ella pugam esperar, com per la curiositat de sapiguer en quin sentit han pres nostra propaganda aquella gent del cor de Castella y quin es lo medi que hajan cregut mes eficás pera enganyarnos ab promeses estérils y discursos fatuos.

Pero es lo cas que, segons han dit algunes notes oficioses, lo Ministeri ha donat la callada per resposta, so protèxt de que en lo document hi havia paraules ó conceptes poch respetuosos.

Y es probable que 'ls Ministres tingan rahó: lo que hi ha es que á qui no s' ha respectat com prétenían es á ells mateixos, que 's vegeren retratats fidel y escrupulosament en aquell document en lo que 's ridiculizaba especialment al President del Consell: han tingut ells molt en compte 'l fet de que, trencant totes les costums y saltan per sobre de les etiquetes, no s' haja anat á fer lo *rendez vous*, ni á prohoms polítichs, ni sisquera á infants d' Espanya: aqueixa ha set per ells lo poch respecte dels catalanistes.

La Junta Permanent de la Unió, que sab perquins camins conduheix al catalanisme militant y quines son les conveniencias á que havem d' acomodarnos, segurament que té estudiat y resolt lo cas present.

Creiem nosaltres que 's fa indispensable donar una proba de vitalitat é importancia del moviment catalanista als que, posanse al Estat per *montera*, ni escoltan la veu del poble, ni atenen les reclamacions d' entitats que sols per benestar d' aquell son fundades.

La Unió Catalanista sabrá com: en son obrar hi tenim absoluta confiança: però, si l' acte realizat á Madrid fa un quant de temps debia quedar mort y sense altra consecuencia que la d' un desayre, que per saber de qui ve no mortifica, no caldría haber fet semblant viatge ni donar á la llum missatge que á conseguit posar nerviosos á un gran número de polítichs. Encara que, ben pensat, ja s' han obtingut dos ventatjes no petits: es l' un lo de vindicar lo catalanisme de la nota de separatista ab que se 'l venia motejant y l' altre lo de fer comprendre á tohom que la Unió Catalanista no s' arrastra als peus de ningú. Mes nosaltres estém convensuts de que no s, acabarán aquí les consecuencias d' un acte tan impolítich com lo portat á cap per lo Gabinete d' en Silvela, que per lo present mes se cuyda de fer gracies é inventar xistes contra 'l saltimbanquis de Romero Robledo, que de portar als pobles d' Espanya pel camí del progués y de la regeneració.

Lo do del desacert sembla que s' ha apoderat de nostres homes públichs que per compte de procurar donar satisfacció als que treballan pera redimir la Patria, lo que fan es negarlosi fins una miserable contestació, que s' otorga als criminals y facinerosos.

¿Es que volem que, prenent aquest acte per provocació, se 'ls hi contesta en forma enérgica y seria que sol usar la Unió? Donchs no creyém que fos difícil ni inútil donar á entendre á nostres ineptes governants que no en va 's fan desprecis al poble catalá, quina mes genuína y acabada representació fen la Unió Catalanista, tan per desser ben catalans tots son elements, com per estar desposseïts de tots los egoïsmes

personals y de totes les passions de partit: creyém que s' ha de procurar qu'en Silvela pugua penedirsen d' un acte com lo per ell realisat.

Alea jacta est pareix qu' ha dit lo director d' escena.

Alea jacta est han repetit á coro tots los comparses de la política espanyola.

Pero 'l catalanisme, quin objectiu més elevat lo posa á cuberta de les miserias que minan los partits, seguirá impertérrit son camí al amparo de la llei, si es que no se 'l trau definitivament de la legalitat; al amparo de una consciencia honrada y del dret natural, quan lo dret constitueix no vulga ampararlo.

A la conducta desatentada dels polítichs oposemhi nostra dignitat, tota nostra energia, tota la historia gloriosa del poble catalá.

Aixís podrém tal volta evitar que l' enemich passe 'l Rudicón.

¡REVOLUCIÓ AÉREA!

Fa tres dies que ho vaig llegir y encara no he sortit del meu assombro.

¡Revolució aèrea!... ¡Quin títol pera una sarsueleta de *género chico*!

¡Viatjar per l' aire; veure les cases sota 'ls nostres peus; passar los rius y 'l mar com qui passa un petit rech; enténdresselas ab los animals voladós, y per fi poder está separat tot lo temps que un vulgui de les coses de la terra... ¡Quin goig!...

Si senyors, ja casi 's pot dir que som dalt... ¿Qui 'ns hi ha pujat? Un rus: lo Dr. K. J. Danilewski, ab son nou descobriment.

Fa poch dies que dit senyor va fer les proves ab molt bon resultat en Kharkow (Rusia), y dintre de molt poch temps estich segü que llegirém en los cartells anunciadós lo següent: «Gran concurs de bandes de música militars á 47 metros d' altura, ab motiu de la inauguració d' una caseta d' eygua ab sucre construhida pera descansar les persones que usin los aparells voladós, sobre 'l camí trassat per anar de Barcelona á Mallorca.»

Perque vamos, la veritat sigui dita, lo Dr. Danilewski ab son nou aparell que permet volá á tothom, ha resolt un problema dificilissim y al mateix temps de molta utilitat.

Y creguin que será de gran efecte veure con s' omple l' espay de curiosos.

Si á algú de vostés 'ls hi convé enviar á la minyona al hort á buscar quatre patates y una col, no hi ha necessitat de saber si está ó no apunt la tartana: no 'ls cal fer altra cosa que agafar los trastos, entregarlos á la Menegilda, pujar al tarrat, en lloch de baixar al carré y... vela va.

Dintre de poch temps los aparells de volá serán un eyna indispensable, com ara ho son les bicicletes.

Ja estich veyent com dos promesos, distrets ab les parauletes dolces que

mútuament s' acostumen á dir, se remontarán á l' altura máxima, y la *mamá*, ab les galtes inflades de tan de bufá, 'ls cridará á l' orde perque no entrin involuntariament al *vacio*.

Quan ja estigui més popularisat lo nou invent, hi haurán reunions á 30 ó 40 metros de les cases més altes; se farán concerts, será moda anar á fer *goma* á l' altura de la ximeneya de la fábbrica A ó B, y com que allí ahont hi ha molta gent, los guindilles creuhen que hi tenen feyna, no trigarém gayre á veure un cos d' empleats voladós, que tal vegada aleshores se trobarán ab altres empleats que á son temps foren caixers, y que á n' aquestes hores ja han *volat*.

Tinch un amich molt inginyós y s' ha fet un aparell tal com l' ha concebit aquell senyor rus y probablement una d' aquestes nits lo provará; aixís es que si senten un soroll com si tressin una calaixera al carré, no 'n fassin cas, perque será la senyal de que en lloch de pujar haurá baixat.

De totes maneres hi ha que felicitar al nou descobridor de les babutxes voladores perque també tindrem l' adelantó de no tenir de tractá ab los gorres dels empleats de ferros-carrils, perque serán una classe molt més *baixa* que 'ls demés.

Casi es segur que jo també seré dels primés en probar lo nou aparell voladó y com aniré á fer les proves á un lloch molt arenós ja puch assegurarlos que no hi haurá nyanyo y ja 'ls hi sabré dir l' efecte que fa passejar per sobre 'l cap dels demés; y si algú de vestés vol també proporcionar-se un nou aparell, jo 'ls donaré la direcció del Dr. K. J. Danilewski, ó be 'ls planos pera la construcció del armassón aèreo. No fassin compliments y á volar que será moda.

E. Cartero y Hernandez.

Tortosa, Agost de 1900.

NOTICIES

Procedent de Paris ha arribat á Barcelona nostre vulgut amich D. Manel Porcar y Riudor, jurat de la Secció d' Agricultura de l' Exposició Universal y vis-president de la classe 39, composta d' olis y llevors olioses vegetals.

En la discussió de recompenses del jurat superior, del que formava part, portá la representació d' Italia, distinció guanyada pels seus mérits y competencia.

A la serralada que va desde Cardó fins á la Capsira de Tivenys, hi corre un remat de cabres selvatges, tan lleugeres en sas corregudes, que 'ls cassadors que les empayten desde fa dies encara no n' han pogut cassar cap.

Per compte de nostre Ajuntament se fan excavacions al costat de la Catedral al carrer de la Costa de Capellans, pera trobar los restos d' un edifici romá que hi havia allí segons dihuen Despuig en sa obra «Col-loquis» y el canonge Cortés en sa

«Historia de la ciutat de Tortosa y de la regió Ilergavonia».

Fins ara ja s' hi han trobat tres lápides romanes, que, per estar posades horisontalment, deixa endevinar que després de formar part d' un edifici romá, foren aprofitades en un edifici d' época posterior.

A primers de Juliol un llamp va destruir una artística creu de grans dimensions, que 'ls vehins de Moyá, pera commemorar l' Any Sant, plantaren al cim del puig més alt d' aquella comarca.

El senyor Degá y 'l señor Alcalde de Moyá están fent treballs pera reconstruir equell signe relligiós.

La festa major d' aquesta vila, que 's celebra el día 15 d' Agost, sembla que será molt lluida y s' espera un gran aplech de forasters.

Com anunciarem en un de nostres darrers números *El Vendrellense* que fins avuy s' havia escrit en castellá ha aparegut baix lo nom de *Lo Vendrellench* redactat en llengua catalana, de quin primer número ne retallém lo següent:

«Nou anys enrera, quan per primera vegada sortia á llum *El Vendrellense*, ló camp de las novas ideas, que ab tanta ufana ha fructificat á Catalunya, no estava del tot preparat en nostra comarca, y aquesta calia anarla predisposant poch á poch, en dossis progressivas, perque encara se trobava á las becerolas per lo que respecte al gran moviment de renaixensa de llengua catalana. Per aixó nostre setmanari surti, ab recansa, escrit en castellá, y en catalá, per alló de «*similia similibus curantur*». anava infiltrant al poble l' estimul á nostra hermosa llengua, tot servintli al mateix temps, casi en cada número, treballs tant de propaganda, com literaris escrits en catalá, á fi d' anarlo acostumant á llegir y á escriure en la mateixa llengua que pensa y parla.

Y avuy que, desterradas las rutinarias preocupacions, veyém ab goig que en nostra comarca van generalisantse las manifestacions escrites, tan en las funcions relligiosas com en las profanas, en las particulars y en las d' entitats y corporacions, en llengua catalana resultaría una anacronisme que nostre setmanari continués apareixent escrit y redactat en castellá.»

No cal manifestar qu' aquest cambi troba en nostre cor favorable acullida y molt més en aquets moments de proba pera la marxa del catalanisme.

Al felicitar al nou confrare li remerciem nostra més coral enhorabona.

Segons noticies de Ginestar, Mora, Benisanet y altres pobles d' aquella sona agrícola, ha sigut bastant rica la cullita de seda; pero com lo preu no es més que regular, los culliters se queixen d' aixó, perque no poden compensar ab ventatja los cuydados que exigeix la criansa del cuch de seda.

Per no reunir les condicions legals, lo dimecres los dependents d' aquesta Alcaldía reculliren una porció de pesos del mercat.

En la Delegació D' Hisenda s' ha rebut una Real ordre del ministre del ram, ampliant fins á fi d' Octubre próxim lo plasso concedit á les companyies, societats y particulars pera presentar escrits y Memories argumentant y refutant les Memories publicades en la *Gaceta* sobre industria fabril.

A Ulldecona les vinyes están tan atacades del «mildew», que 'ls agricultors desconfien per complert de poguer salvar, ni sisquera la meytat de la cullita, á pesar d' haver empleat tots los medis que la ciencia aconsella ab aquell zel que tant distingeix als viticultors d' aquella laboriosa població.

Seguint tradicional costum, lo diumenge prop passat va reunir-se la Junta de la Reyat Cofraria de la Cinta ab l' objecte d' elegir los Majordoms y Capillers pera 'l próxim any de 1901, de quina insaculació resultaren elegits los senyors següents:

Majordoms

- D. Joseph M.ª de Montagut y Villalta.
- » Pere Domingo y Barberá.
- » Ramón Serveto.
- » Manel Domenech.

Suplents.

- D. Lluís Tallada y Oliveres.
- » Manel Llasat y Barberá.
- » Tomás Climent y Amaré.
- » Joaquim Mulet y Alemany.

Capillers.

- D. Ignasi de Bellet y de Saavedrá, Marqués de Bellet.
- » Pío Isuar y Fernandez.
- » Manel Domingo y Ferreres.
- » Joan Bautista Puell y Barquet.

Suplents.

- D. Ignasi de Ramón y d' Abaria.
- » Joseph Roch y Oliva.
- » Salvador Isuar y Fernandez.
- » Antoni Amaré y Canalda.

En una casa de Cherta, penjat del picaport, fou trobat un sanalló que contenia una hermosa criatura recent nascuda. Los vehins del carrer enternits y compadits del tendre infant, reuniren diners y li compraren abundant roba, disposant son bateig ab molta alegría y tirant després molts confits per los carrers, segons la costum establerta en tots los bateigs ordinaris de casi tots los pobles d' aquesta provincia.

Mereixen un aplauso los vehins de Cherta per aquest acte de caritat cristiana, que revela molta noblesa de sentiments humanitaris.

Despres d' una forta zafegor lo dimecres per la tarde va retrunyar lo tró cayent una lleugera ruixada. Pel matí va bufar l' oretjol sentintse un temps més fresch y soporable.

Ab l' objecte de donarhi major brillantor la fira de bestiar que ha de tindre lloch durant les festes de nostra Patrona l' Ajuntament ha acordat inaugurarla ab música y á presencia dels gegants y cucaferes.

Pera judicar los premis s' ha nombrat un jurat molt competent, compost de varis il·lustrats veterinaris y persones enteses de la comarca.

Pel senyor Governador civil de la provincia han sigut aprobats los estatuts de la societat d' oficials constructors de carros de Tortosa y sa comarca.

Sense que ningú 'n tingués noticia, en lo tren del mitjdia del dijous va presentarse saptament á aquesta ciutat lo senyor Governador de la Provincia, dirigintse desde la estació á la Casa de Beneficencia de Jesús, ab l' objecte de comprobar les denuncies de la premsa respecte á un assumpto molt delicat.

Aplaudim l' activitat y l' interés que de-

mostra el senyor Casas desde que 's va encarregar del Govern civil de Tarragona.

En la iglesia de nostra Senyora del Roser ha escomensat lo novenari consagrat á San Roch.

Perseguit per la guardia civil, ha desaparegut de la comarca de Ascó lo subjecte requisitoriat que tenia atemorizat á aquell vehinat.

S' han donat les ordres oportunes pera veure si se l' alcansa, donchs se sap que 's dirigeix á Lleyda.

Avuy, á les nou, lo senyor Bisbe, administrará en son Palau lo Sagrament de la Confirmació.

En l' exprés de Valencia lo dijous va passar per aquesta estació en direcció á Barcelona nostre benvolgt amich, l' eloquent orador y distingit arqueolech don Leonci Soler y March, Diputat á Corts per Manresa.

Lo senyor Alcalde de Tortosa, nostre estimat amich D. Eduart Rico ens ha endressat un besa-mans, per mitj del qual ens fa sapiguer que les companyies de ferrocarrils del Nort y de Madrid á Zaragoza y Alacant concedirán rebaixes especials ab motiu de les vinentes festes de Nostra Patrona, la Mare de Deu de la Cinta.

Nostre Reverent amich Mossen Theodor Abril ha sigut nombrat Capellá del cementeri de San Llatzer d' aquesta ciutat.

La virtut y 'l zel religiós que 'n ell concorren son la millor garantia pera l' exercici d' un carrech tan delicat com digne de respecte.

Rebí nostra enhorabona.

Hem rebut lo primer número del periódich catalanista que ab lo títol de *Lo Camp de Tarragona* ha comensat á publicarse á la vehina ciutat.

Lo novell campió de nostra causa ens explica en son primer article los seus propósitos quins se pot dir están inclosos en aquestas ratllas que li copiém:

«Convencuts de l' amplitud y grandesa del moviment catalanista nos desvetllarém per interpretar las avansadas y nobles aspiracions de nostre poble, expressió vital del esperit de la ressa que remou tots los obstacles pera fer via cap á la consecució de la antiga personalitat de Catalunya.

» Nostre programa polítich está definit en las bases que la *Unió Catalanista* ha establert en las diferentas Assambleas...»

Li retorném al novell confrare la espresiva salutació que á la premsa dirigeix, al ensemps que li desitjém una llarga y próspera vida pera que pugui seguir com partint ab nosaltres la tanca de lluytar per la reconquesta de nostres drets y grandeses afanades.

SECCIÓ RELIGIOSA

SANTS DE LA SETMANA

Diumenge, dia 12, Santa Clara.—Dilluns, 13, San Hipólit.—Dimars, 14, San Eusebi.—Dimecres, 15, LA ASUNCIÓN DE NOSTRA

SENYORA.—Dijous, 16, San Roch.—Divendres, 17, San Lliberat.—Dissapte, 18, San Agapito.

GRAN FIRA DE BESTIAR A TORTOSA

Lo senyor President de la Comissió d' aquest concurs, nostre volgut amich D. Joseph Bladé y Piñol s' ha dignat enviarnos juntament ab un atent B. S. M. la llista dels Senyors que componen lo Jurat calificador, la qual es com segueix:

President.—D. Eduard Rico Ballestrin Alcalde de Tortosa.

Vice-president.—D. Joaquim Monserrat Accensi, Sub-Delegat de Veterinaria.

SECCIÓ 1.ª ANIMALS DESTINATS A LA AGRICULTURA

Jurats.—D. Joaquim Monserrat Accensi, Veterinari.

D. Joaquim Vallés Reguera, Veterinari Militar.

» Joseph Borrás Ferrer, Tractant de bestiar de Vilanova y Geltrú.

» Santiago Ravanals Sorlí, Propietari de Cherta.

» Agosti Durán Sol, Propietari.

» Domingo Audi Beltran, Propietari y Tractant.

SECCIÓ 2.ª PERA 'L BESTIAR BOVI

» Manel Gaya Fores, Veterinari de Roquetes.

» Joaquim Giró Fortea, Veterinari.

» Francisco de Paula Roig, Ganader de Barcelona.

» Manel Masiá, Ganader d' Amposta.

» Joan de Esteve Puig, Ganader.

» Joan Tomás Vila, Propietari y Ganader.

SECCIÓ 3.ª PERA 'L BESTIAR DE LLANA Y CABRIU

» Joan de Dios Mantardit, Veterinari de Amposta.

» Tomás Roca Brusca, Veterinari.

» Joseph Balagué Solé, Propietari.

» Francisco Bladé Piñol, Propietari y Ganader de Rasquera.

» Bruno Camps Sampons, Propietari y Ganader.

» Marti Poy Bayarri, Tractant de bestiar de Roquetes.

SECCIÓ 4.ª PERA BESTIAR PORQUÍ

» Joaquim Albiol Villaubi, Veterinari de Godall.

» Joseph Gaya Jesús, Veterinari de Cherta.

» Domingo Gas Fábregas, Propietari.

» Joseph Audi Beltran, Propietari.

» Joan de Esteve Puig, Propietari.

» Joan Cavallé Sanchez, Tractant de porchs.

Secretari general.—D. Joseph Murall Monllau, Perit Agrónomo.

NOTA Los bestiars propietat dels senyors Jurats, anirán fora de concurs.

LA COMISSIO.

La respectabilitat de les persones encarregades de judicar aquest gran concurs son una ferma garantia pera la imparcialitat y la justicia del mateix. Ab aytals condicions, no 'ns estranyará gens ni mica l' acontexement qu' ab aquest motiu s' espera.

Imp. de E. Cantero, San Blay, 24, Tortosa.